

4. cvičení – Indukce, supremum + infimum

<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/vyuka.php>, kuncova@karlin.mff.cuni.cz

Indukce

1. Necht' $n \in \mathbb{N}$. Matematickou indukcí dokažte, že

(a) $\sum_{k=1}^n k^2 = 1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

(b) $\sum_{k=1}^n k(k+1) = 1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + \dots + n(n+1) = \frac{1}{3}n(n+1)(n+2)$

(c) $\sum_{k=1}^n k^3 = 1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + \dots + n)^2$

(d) $2n^2 \geq (n+1)^2$; od jakého $n \in \mathbb{N}$ tvrzení platí?

(e) $2^n \geq n^2$; od jakého $n \in \mathbb{N}$ tvrzení platí?

(f) $3 \mid (n^3 + 2n)$ (číslo 3 dělí výraz $n^3 + 2n$). Umíte dokázat i bez indukce?

(g) Matematickou indukcí dokažte, že v konvexním n -úhelníku existuje právě $n(n-3)/2$ úhlopříček.

Supremum, infimum

Definice 1. Necht' $M \subset \mathbb{R}$ je shora omezená. Číslo $s \in \mathbb{R}$ nazýváme *supremem* M , pokud

(a) $\forall x \in M : x \leq s$;

(b) $\forall y \in \mathbb{R}, y < s, \exists x \in M : y < x$.

Je-li $M \neq \emptyset$ shora neomezená, tak definujeme $\sup M = \infty$. Analogicky definujeme infimum.

Pro $M = \emptyset$ definujeme $\sup \emptyset = -\infty, \inf \emptyset = \infty$.

2. Najděte supremum, infimum, minimum a maximum následujících množin v \mathbb{R} :

(a) \mathbb{N}

(e) $\{(-1)^n \sqrt{n}; n \in \mathbb{N}\}$

(h) $\left\{ \frac{1 + (-1)^n}{2}; n \in \mathbb{N} \right\}$

(b) $(0; 2]$

(f) $\{\arctan x; x \in \mathbb{R}\}$

(i) $\left\{ \cos \frac{n\pi}{2}; n \in \mathbb{N} \right\}$

(c) $(0; 1) \cap \mathbb{Q}$

(g) $\left\{ 1 - \frac{1}{n}; n \in \mathbb{N} \right\}$

(j) $\{(-1)^n n; n \in \mathbb{N}\}$

(d) $\{x \in \mathbb{Z}; x \geq -\sqrt{6}\}$

3. Uveďte příklad množiny, která má supremum, ale nemá maximum. Uveďte příklad množiny, která má infimum, ale nemá minimum.

4. Necht' $A, B \subset \mathbb{R}$. Co lze říci o supremu a infimu následujících množin ve vztahu k $\sup A, \sup B$ a $\inf A, \inf B$?

(a) $A \cup B$

(e) $-A = \{-a, a \in A\}$

(b) $A \cap B$

(f) $A + B = \{a + b, a \in A, b \in B\}$

(c) $A \setminus B$

(g) $A - B = \{a - b, a \in A, b \in B\}$

(d) $A \Delta B$

(h) $A \cdot B = \{a \cdot b, a \in A, b \in B\}$

$(1 + u)u^{\frac{1}{n}} = u + \dots + u + 1 \quad (n \text{ krát})$